

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Podľa čl. 9 Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve každý zmluvný štát môže z dôvodu vojenských potrieb alebo verejnej bezpečnosti jednotne obmedziť alebo zakázať lietanie nad určitými oblasťami svojho územia alebo nad celým svojím územím.

V súčasnosti je možné na základe § 6 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 143/1998 Z. z.“) dočasne alebo trvalo zakázať alebo obmedziť vykonávanie určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky z taxatívne ustanovených dôvodov, a to z dôvodov bezpečnosti civilného letectva, z obranných a bezpečnostných dôvodov a pri ohrození verejného zdravia zohľadňujúc čl. 21 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008) v platnom znení.

Dňa 7. marca 2025 Maďarská republika oznámila výskyt slintačky a krívačky u hovädzieho dobytku v katastri obce Kisbajcs v okrese Győr. Na základe toho bolo v Slovenskej republike zriadené reštrikčné pásmo, ktoré zasahovalo do okresov Dunajská Streda a Komárno. V reštrikčnom pásme boli nariadené veterinárne opatrenia miestne príslušnými regionálnymi veterinárnymi a potravinárnymi správami.

Dňa 21. marca 2025 oznámilo Národné referenčné laboratórium pre slintačku a krívačku (Štátny veterinárny a potravinový ústav – Veterinárny ústav vo Zvolene) hlavnému veterinárnemu lekárovi Slovenskej republiky pozitívne výsledky laboratórnych vyšetrení vzoriek na troch farmách hovädzieho dobytku. Vzorky boli odobraté na základe vyslovenia podozrenia na nákazu v chove z dôvodu prítomnosti klinických príznakov (horúčka, lézie v ústnej dutine a na vemene).

S účinnosťou od 21. marca 2025 boli v nadväznosti na uvedené informácie hlavným veterinárom Slovenskej republiky nariadené mimoriadne núdzové opatrenia na základe § 6 ods. 5 písm. a) a § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Dňa 22. marca 2025 vláda Slovenskej republiky prijala k aktuálnemu stavu vývoja slintačky a krívačky na Slovensku uznesenie č. 147. Na základe úlohy A.10 uvedeného uznesenia vlády Slovenskej republiky majú členovia vlády Slovenskej republiky „prijímať opatrenia, ktoré zabránia šíreniu slintačky a krívačky na Slovensku“. V nadväznosti na uvedenú úlohu uznesenia vlády Slovenskej republiky vyhlásilo Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky podľa § 6 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. prvý zákaz vykonávania určených civilných letov v určených častiach vzdušného priestoru Slovenskej republiky z obranných a bezpečnostných dôvodov s účinnosťou od 24. marca 2025 s cieľom zamedziť šíreniu a ďalšieho prenosu vírusového ochorenia slintačka a krívačka pomocou leteckej techniky.

Vplyv prenosných chorôb zvierat (ďalej len „choroby zo zoznamu“) a opatrení potrebných na kontrolu týchto chorôb môže byť devastálny pre jednotlivé zvieratá, populácie zvierat, držiteľov zvierat a hospodárstvo. Choroby zo zoznamu môžu mať významný vplyv aj na verejné zdravie a bezpečnosť potravín, pričom sa prenášajú nielen priamym stykom medzi zvieratami alebo medzi zvieratami a ľuďmi, ale môžu sa šíriť aj prostredníctvom leteckej techniky. Vzhľadom na skutočnosť, že choroby zo zoznamu si vyžadujú rôzne riadiace prístupy a v mnohých prípadoch prísne opatrenia

na ich bezodkladnú eradikáciu hneď po tom, ako sa vyskytnú na danom území, je potrebné, aby sa zaviedli účinné obmedzenia na zabránenie šírenia pôvodcov týchto vysoko nákazlivých chorôb, vrátane zabránenia ich šírenia prostredníctvom leteckej techniky. Obdobná situácia platí aj v prípade škodcov rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, kedy je taktiež nevyhnutné prijať mimoriadne núdzové opatrenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že v tom čase definovania zákazov a obmedzení vykonávania určených civilných letov do podoby účinného znenia § 6 zákona č. 143/1998 Z. z. neboli známe bližšie podrobnosti o chorobách zo zoznamu, návrh zákona rieši problémy vyplývajúce z nepredvídateľných okolností a aplikačnej praxe.

Návrh zákona predpokladá pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie a zároveň aj negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie. Návrh zákona nepredpokladá sociálne vplyvy, vplyvy na rozpočet verejnej správy, vplyvy na limit verejných výdavkov, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Návrh zákona sa nepredkladá na vnútrokomunitárne pripomienkové konanie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodom 1 a 5

Legislatívnotechnická úprava súvisia s úpravou pôvodného znenia § 6 ods. 3 a 4 zákona č. 143/1998 Z. z. vo vzťahu k doplneniu nových dôvodov na vyhlásenie zákazu alebo obmedzenia vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky.

K bodu 2

Podľa čl. 15 ods. 1 písm. a) vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/947 z 24. mája 2019 o pravidlách a postupoch prevádzky bezpilotných lietadiel (Ú. v. EÚ L 152, 11.6.2019) v platom znení [ďalej len „vykonávacie nariadenie (EÚ) 2019/947 v platnom znení“] môžu „členské štáty z dôvodov bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany, ochrany súkromia alebo životného prostredia určením zemepisných oblastí UAS zakázať určité alebo všetky prevádzky UAS, vyžadovať osobitné podmienky pre určité alebo všetky prevádzky UAS alebo požadovať predchádzajúce letové povolenie pre určité alebo všetky prevádzky UAS“. Keďže na základe § 6 ods. 2 zákona č. 143/1998 Z. z. Dopravný úrad vyhlasuje zákaz alebo obmedzenie vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky z dôvodu bezpečnosti civilného letectva, vrátane zákazu letov bezpilotných lietadiel, navrhovanou právnou úpravou sa zabezpečí, že v prípade vyhlásenia zákazu alebo obmedzenia vykonávania civilných letov bezpilotných lietadiel sa zároveň určí zemepisná oblasť UAS.

K bodu 3

Účinné znenie § 6 ods. 3 a 4 zákona č. 143/1998 Z. z. definujú dôvody, na základe ktorých Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky vyhlasuje zákaz alebo obmedzenie vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky.

Aktuálna situácia s vírusovým ochorením slintačky a krívačky si však vyžaduje zadefinovanie nového presne definovaného dôvodu, na základe ktorého Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky vyhlási zákaz alebo obmedzenie vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky.

Vplyv chorôb zo zoznamu a opatrení potrebných na kontrolu týchto chorôb môže byť devastálny pre jednotlivé zvieratá, populácie zvierat, držiteľov zvierat a hospodárstvo. Choroby zo zoznamu môžu mať významný vplyv aj na verejné zdravie a bezpečnosť potravín, pričom sa prenášajú nielen priamym stykom medzi zvieratami alebo medzi zvieratami a ľuďmi, ale môžu sa šíriť aj prostredníctvom leteckej techniky. Vzhľadom na skutočnosť, že choroby zo zoznamu si vyžadujú rôzne riadiace prístupy a v mnohých prípadoch prísne opatrenia na ich bezodkladnú eradikáciu hneď po tom, ako sa vyskytnú na danom území, je potrebné, aby sa zaviedli účinné obmedzenia na zabránenie šírenia pôvodcov týchto vysoko nákazlivých chorôb, vrátane zabránenia ich šírenia prostredníctvom leteckej techniky. Oprávnenie pre Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky požiadať o vyhlásenie zákazu alebo obmedzenia vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky zohľadňuje oprávnenie pre hlavného veterinára Slovenskej republiky nariadiť v núdzových prípadoch, v súlade s § 34 ods. 1 a § 35 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“), núdzové opatrenia, ktoré vzhľadom na závažnosť nebezpečenstva pre zdravie zvierat alebo zdravie ľudí považuje za potrebné. Takéto nariadené núdzové opatrenia potvrdzuje v súlade s § 5 písm. d) zákona č. 39/2007 Z. z. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Obdobná situácia platí aj v prípade škodcov rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, kedy je taktiež nevyhnutné prijať mimoriadne núdzové opatrenia. Oprávnenie pre Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky požiadať o vyhlásenie zákazu alebo

obmedzenia vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky zohľadňuje oprávnenie pre kontrolný ústav nariadiť pri zistení škodcov rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov mimoriadne núdzové opatrenia.

S cieľom sprehľadniť právnu úpravu vyhlasovania zákazov alebo obmedzení vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky zo strany Ministerstva dopravy Slovenskej republiky sa navrhuje nové „členenie“ § 6 zákona č. 143/1998 Z. z., t. j. uvedením dôvodov na vyhlásenie zákazu alebo obmedzenia vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky do jedného ustanovenia a zároveň uvedením základu na vyhlásenie zákazu alebo obmedzenia vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky tiež v jednom spoločnom ustanovení.

K bodu 4

Legislatívnotechnická úprava súvisia s úpravou účinného znenia § 6 ods. 3 a 4 zákona č. 143/1998 Z. z., t. j. uvedenie náležitostí rozhodnutia vydaného Ministerstvom dopravy Slovenskej republiky v jednom ustanovení, v § 6 novom odseku 5.

Podľa čl. 15 ods. 1 písm. a) vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/947 v platnom znení môžu „členské štáty z dôvodov bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany, ochrany súkromia alebo životného prostredia určením zemepisných oblastí UAS zakázať určité alebo všetky prevádzky UAS, vyžadovať osobitné podmienky pre určité alebo všetky prevádzky UAS alebo požadovať predchádzajúce letové povolenie pre určité alebo všetky prevádzky UAS“. Keďže na základe nového znenia odseku 3 zákona č. 143/1998 Z. z. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky vyhlasuje zákaz alebo obmedzenie vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky, vrátane zákazu letov bezpilotných lietadiel, navrhovanou právnou úpravou, § 6 novým odsekom 6, sa zabezpečí, že v prípade vyhlásenia zákazu alebo obmedzenia vykonávania civilných letov bezpilotných lietadiel sa zároveň určí zemepisná oblasť UAS. Keďže podľa § 7a ods. 12 zákona č. 143/1998 Z. z. je Dopravný úrad zodpovedný za sprístupňovanie informácií o určených zemepisných oblastiach UAS vrátane doby ich platnosti, v jednotnom jedinečnom digitálnom formáte, ustanovuje sa povinnosť pre Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky bezodkladne oznámiť Dopravnému úradu určenie zemepisnej oblasti UAS. Ak Dopravný úrad poverí výkonom tejto činnosti právnickú osobu, Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky oznamuje určenie zemepisnej oblasti UAS tejto osobe.

K bodu 6

Legislatívnotechnická úprava súvisia s doplnením pôsobnosti pre Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky určovať zemepisné oblasti UAS.

K bodu 7

Osobitný postup zriadenia zemepisnej oblasti UAS, ako v prípade bezodkladnej žiadosti určených orgánov štátnej správy na plnenie úloh Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, Slovenskej informačnej služby, ministerstva obrany, Vojenskej polície, Vojenského spravodajstva, ozbrojených síl Slovenskej republiky a Slovenskej inšpekcia životného prostredia podľa osobitných predpisov sa uplatňuje aj v prípade, ak zemepisná oblasť UAS bude určená zároveň s vyhlásením zákazu alebo obmedzenia vykonávania určených civilných letov v určenej časti vzdušného priestoru Slovenskej republiky podľa upraveného znenia § 6 ods. 2 zákona č. 143/1998 Z. z. a nového znenia § 6 ods. 6 zákona č. 143/1998 Z. z.

K bodom 8 a 9

Podľa čl. 15 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/947 v platnom znení musia byť informácie o zemepisných oblastiach UAS vrátane obdobia ich platnosti sprístupnené verejnosti v jednotnom jedinečnom digitálnom formáte. S cieľom zabezpečiť sprístupnenie informácií o určených

zemepisných oblastiach UAS bude Dopravný úrad povinný zverejniť informácie o určených zemepisných oblastiach na svojom webovom sídle. Zároveň s cieľom zjednodušiť „grafické zobrazenie“ zemepisných oblastí UAS bude Dopravný úrad oprávnený zriadiť informačný systém o zemepisných oblastiach UAS. Informácie o určených zemepisných oblastiach UAS bude možné sprístupniť prostredníctvom informačného systému Európskej únie o zemepisných oblastiach UAS, a to požiadaním správcu takéhoto systému o ich sprístupnenie verejnosti alebo v prípade vytvorenia prístupu pre Dopravný úrad do takéhoto systému priamym sprístupnením zo strany Dopravného úradu.

K bodom 10 a 12

Legislatívnotechnická úprava súvisia s prvým použitím pojmu „Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky“ v príslušnom gramatickom tvare v novom § 6 ods. 4 zákona č. 143/1998 Z. z.

K bodu 11

Legislatívnotechnická úprava pôsobnosti Ministerstva dopravy Slovenskej republiky súvisiaca s úpravami uvedenými v návrhu zákona.

K Čl. II

Účinnosť zákona sa navrhuje dňom vyhlásenia.